

**FITXA IDENTIFICATIVA****DADES DE L'ASSIGNATURA**

Codi: 34707
Nom: Odontologia preventiva i comunitària II
Cicle: Grau
Crèdits ECTS: 6
Curs acadèmic: 2025-26

TITULACIONS

| Titulació | Centre | Curs | Període |
|-------------------------|------------------------------------|------|---------------------|
| 1206 - Grau Odontologia | Facultat de Medicina i Odontologia | 5 | Primer quadrimestre |

MATÈRIES

| Titulació | Matèria | Caràcter |
|-------------------------|--------------------------------------|-------------|
| 1206 - Grau Odontologia | Odontologia Preventiva y Comunitaria | OBLIGATÒRIA |

COORDINACIÓ

IRANZO CORTES JOSE ENRIQUE

MONTIEL COMPANY JOSE MARIA

RESUM

L'assignatura s'inclou dins del pla d'estudis del Grau d'Odontologia en el mòdul "d'introducció a l'odontologia" al costat d'altres assignatures: bioestadística i salut pública, odontologia preventiva i comunitària I, psicologia, biomaterials i ergonomia, documentació, professionalisme i odontologia forense, i radiologia i protecció radiològica.

L'assignatura abasta tot un seguit de conceptes relacionats amb l'organització dels serveis odontològics en la comunitat. Inclou una part d'epidemiologia, mesurament i valoració de les tendències de les malalties orals principalment càries, malaltia periodontal, maloclusions i càncer oral. A més aprofundeix sobre utilització del fluor com a mesura de salut pública, el control de l'hàbit tabàquic, les diferents tècniques per a la promoció de la salut, la prevenció de les malalties orals mitjançant programes de salut amb un enfocament plenament comunitari així com el seu disseny i avaluació.

Es recorda a l'estudiantat la gran importància de fer les enquestes d'avaluació de tot el professorat d'aquesta assignatura.



CONEIXEMENTS PREVIS

RELACIÓ AMB ALTRES ASSIGNATURES DE LA MATEIXA TITULACIÓ

1206 - Grau Odontologia

Obligació d'haver superat prèviament l'assignatura

34706 - Odontologia preventiva i comunitària I

ALTRES TIPUS DE REQUISITS

COMPETÈNCIES / RESULTATS D' APRENENTATGE

1206 - Grau Odontologia

Comprendre i reconèixer els aspectes socials i psicològics rellevants en el tractament de pacients.

Comprendre i reconèixer els principis d'ergonomia i de seguretat en el treball (incloent-hi control d'infeccions encreuades, protecció radiològica i malalties ocupacionals i biològiques).

Comprendre la importància de desenvolupar una pràctica professional amb respecte a l'autonomia del pacient, a les seues creences i cultura.

Comprendre la importància de mantenir i utilitzar els registres amb informació del pacient per a la seua anàlisi posterior, preservant la confidencialitat de les dades.

Conèixer el sistema nacional de salut, així com els aspectes bàsics de la legislació sanitària, gestió clínica i utilització adequada dels recursos sanitaris, comprenent la importància del paper del dentista en l'àmbit de l'atenció primària de salut.

Conèixer el sistema nacional de salut, així com els aspectes bàsics de la legislació sanitària, gestió clínica i utilització adequada dels recursos sanitaris, comprenent la importància del paper del dentista en l'àmbit de l'atenció primària de salut.

Conèixer els procediments encaminats a efectuar el diagnòstic de salut oral en la comunitat i saber interpretar-ne els resultats.

Conèixer els procediments i proves diagnòstiques clíniques i de laboratori, conèixer-ne la fiabilitat i la validesa diagnòstica i ser competent en la interpretació dels resultats.

Conèixer i identificar els problemes psicològics i físics derivats de la violència de gènere per capacitar els estudiants en la prevenció, la detecció precoç, l'assistència i la rehabilitació de les víctimes d'aquesta forma de violència.

Conèixer l'organització i la provisió de l'assistència en salut oral en la comunitat, tant a nivell privat com a públic, així com de l'assistència sanitària general i del paper del dentista en aquests àmbits.



Conèixer les repercussions de les tendències demogràfiques i epidemiològiques en la pràctica de l'odontologia.

Educar i motivar els pacients en matèria de prevenció de les malalties bucodentals, controlar els hàbits bucal patogènics, instruir-los sobre una correcta higiene bucal, sobre mesures dietètiques i nutricionals i, en resum, sobre tots els mètodes de manteniment de la salut bucodental.

Elaborar i executar programes de salut oral i conèixer la coordinació interinstitucional i interprofessional necessària per a la seua execució.

Establir el diagnòstic, el pronòstic i la planificació terapèutica adequada en totes les àrees clíniques de l'odontologia, sent competent en el diagnòstic, el pronòstic i l'elaboració del pla de tractament odontològic del pacient que requerisca cures especials, inclosos els pacients mèdicament compromesos (com ara diabètics, hipertensos, immunodeprimits, anticoagulats, entre d'altres) i pacients amb discapacitat.

Identificar el principal motiu de consulta i la història de la malaltia actual. Realitzar una història clínica general del pacient i una fitxa clínica que reflectisca fidelment els registres del pacient.

Obtenir i elaborar una història clínica que continga tota la informació rellevant.

Obtenir i elaborar una història clínica que continga tota la informació rellevant.

Realitzar les radiografies necessàries en la pràctica odontològica, interpretar les imatges obtingudes i conèixer altres tècniques de diagnòstic per imatge que tinguen rellevància.

Reconèixer el paper del dentista en les accions de prevenció i protecció davant malalties bucal, així com en el manteniment i la promoció de la salut, tant a nivell individual com comunitari.

Reconèixer els determinants de la salut bucal en la població, tant els genètics com els que depenen de l'estil de vida, demogràfics, ambientals, socials, econòmics, psicològics i culturals.

Reconèixer la normalitat i la patologia bucal, així com l'avaluació de les dades semiològiques.

Saber identificar les inquietuds i les expectatives del pacient i comunicar-se d'una manera efectiva i clara, tant de forma oral com escrita, amb els pacients, els familiars, els mitjans de comunicació i altres professionals.

Saber realitzar un examen bucal complet, incloent-hi les oportunes proves radiogràfiques i d'exploració complementàries, així com l'obtenció de referències clíniques adequades.

Tenir capacitat per elaborar un judici diagnòstic inicial i establir una estratègia diagnòstica raonada, sent competent en el reconeixement de les situacions que requerisquen una atenció odontològica urgent.

Tenir coneixements apropiats de nutrició humana, en particular la relació dels hàbits nutricionals i de la dieta amb el manteniment de la salut i la prevenció de les malalties bucodentals.

DESCRIPCIÓ DE CONTINGUTS



1. TEORIA

- 1) Bases conceptuals de l'Odontologia Comunitària.
- 2) Principis i mètodes en Epidemiologia Oral.
- 3) El mesurament de la malaltia oral.
- 4) Qualitat de Vida Relacionada amb la Salut Oral.
- 5) L'enquesta de salut oral de l'O.M.S. Secció Oral Health de l'OMS.
- 6) Distribució de les malalties orals i tendències epidemiològiques.
- 7) La salut oral a Espanya i la Comunitat Valenciana.
- 8) Utilització dels fluorurs com a mesura de Salut Dental Comunitària.
- 9) Tabac i salut oral: l'odontòleg com a agent de l'educació sanitària antitabàquica. Motivació i teràpies de deshabitació.
- 10) Càncer oral: consideracions epidemiològiques. Factors de risc.
- 11) Educació sanitària en Odontologia Comunitària.
- 12) Planificació i programació en Odontologia comunitària. Programes preventius bucodentals per a la comunitat. Programes preventius per a grups específics.
- 13) Integració de l'Odontologia en l'Atenció Primària de Salut. Les professions odontològiques.
- 14) Provisió i finançament dels servicis dentals en Europa.
- 15) Models d'assistència odontològica en Espanya.
- 16) Economia de la salut i la seua aplicació a l'Odontologia comunitària. Avaluació de l'eficiència: anàlisi cost/efectivitat, cost/benefici i cost/utilitat.
- 17) Odontologia basada en l'evidència. Evidències en Odontologia Comunitària.

2. PROGRAMA PRÀCTIC

Està basat en la realització sobre pacients reals de les activitats següents:

- Bases conceptuals en el control de pacients ja tractats. Programa de revisions.

- Exploració de l'aparell estomatognàtic, control del risc cariogènic i periodontal actual, així com revisió de pròtesi fixa i removable, en pacients ja tractats.

- Procediments terapèutics simples relacionats amb l'acte de la revisió: aplicació de fluorurs, detartratges, consells higiènics i dietètics, reforç, motivació i canvi de conducta.

- Detecció i diagnòstic de nous problemes i remissió. Anàlisi epidemiològic de salut oral en grups de població. Interpretació de l'estat de salut i malaltia per mitjà d'indicadors epidemiològics.

VOLUM DE TREBALL (HORES)

ACTIVITATS PRESENCIALS

| Activitat | Hores |
|-----------|-------|
| Teoria | 27,00 |



| | |
|---------------------------|--------------|
| Pràctiques odontològiques | 40,00 |
| Pràctiques a l'aula | 11,00 |
| Laboratori | 12,00 |
| Total hores | 90,00 |

ACTIVITATS NO PRESENCIALS

| Activitat | Hores |
|--|--------------|
| Assistència a altres activitats | 0,00 |
| Elaboració de treballs individuals o en grup | 10,00 |
| Estudi i treball autònom | 41,00 |
| Preparació de classes | 5,00 |
| Preparació d'activitats d'avaluació | 2,00 |
| Resolució de casos pràctics | 2,00 |
| Total hores | 60,00 |

METODOLOGIA DOCENT

Les classes teòriques s'exposaran com a lliçó magistral. Els seminaris desenrotllaran els temes del temari teòric que seran impartits per professors o per alumnes i exposats en classe, amb un nombre total de 10, al llarg del curs, de 2 hores de duració cada u. Les pràctiques es realitzaran tant en laboratori com sobre pacients reals de la clínica odontològica.

S'incorporarà la perspectiva de gènere, el respecte a la diversitat i els objectius de desenvolupament sostenible (ODS) a la docència, sempre que siga possible que siga possible

AVALUACIÓ

L'avaluació de l'aprenentatge dels alumnes es realitzarà de la manera següent:

a) Avaluació de la part teòrica. Suposarà el 50% de la nota global de l'assignatura. Consistirà en:

-La realització d'un examen teòric de 50 preguntes tipus test amb respostes múltiples d'elecció única i 4 preguntes de resposta de redacció curta dels continguts teòrics impartits en classe i en els seminaris presencials (40% de la nota final).

-La nota mitjana dels qüestionaris corresponents a cada tema contestats en l'aula virtual (10% de la nota final).



- A la segona convocatòria, l'examen teòric únicament constarà de 10 preguntes de resposta de redacció curta, representant el 40% de la nota.

b) *Avaluació de la part pràctica. Suposarà el 50% de la nota global de l'assignatura. Consistirà en:*

-*La realització d'un examen pràctic amb 10 preguntes (10% de la nota final) i un cas-problema pràctic de càlcul d'indicadors epidemiològics (10% de la nota final).*

-*La valoració de l'assistència, actitud i competències adquirides en el desenrotllament de les pràctiques (10% de la nota final).*

-*La nota mitjana de les tasques pràctiques proposades durant el curs (10% de la nota final).*

-*La valoració del treball de seminari presentat en classe (10% de la nota final).*

Per a aprovar l'assignatura hauran d'aprovar-se, independentment la part teòrica i la part pràctica. En cas d'haver superat, amb 5 punts sobre 10, cada una de les dites parts, la qualificació final s'obtindrà per la mitjana aritmètica d'ambdós.

Es considera imprescindible la realització de tots els qüestionaris i tasques proposades durant el curs, així com l'assistència i l'aprofitament de la totalitat de les pràctiques clíniques realitzades.

L'assistència a les activitats pràctiques és obligatòria. Es considera que l'estudiant compleix amb aquest requisit si ha assistit a un mínim del 80% d'aquestes activitats i ha justificat adequadament la impossibilitat d'assistir a la resta de sessions per un motiu de causa major.



Es recorda als estudiants la importància de fer les enquestes d'avaluació per a tot el professorat.

BIBLIOGRAFIA

BÀSIQUES

- - CUENCA SALA E, BACA GARCIA P (2013). Odontología Preventiva y Comunitaria: Principios, Métodos y Aplicaciones. 4ª ed. Barcelona. Elsevier Masson.
- - RAMON TORRELL JM (2000). Métodos de investigación en Odontología. Barcelona. Elsevier Masson.
- - RECURSOS e-Salut:
- ClinicalKey Student Medicina, Odontologia y Enfermería [<https://uv-es.libguides.com/RecursosSalut>]
- Acces Medicina [https://uv-es.libguides.com/Access_Medicina]
- Médica Panamericana [https://uv-es.libguides.com/Medica_Panamericana]

COMPLEMENTÀRIES

- RIOBOO, R. (2002) Odontología Preventiva y odontología comunitaria. 1a Edición. Madrid. Ediciones avances médico-dentales.
- CASTAÑO A, RIBAS D (2012). La odontología social. Un deber, una necesidad, un reto. Sevilla: Fundación Odontológica; 2012
- DALY B, WATT R, BATCHELOR P AND TREASURE E (2013). Essential Dental Public Health (2nd ed.). Oxford: University Press.
- PINE C, HARRIS R (2007). Community Oral Health (2nd ed.). Quintessence Books.
- MASCARENHAS AK, OKUNSERI C AND BRUCE A (2021). Burt and Eklund's Dentistry, Dental Practice and the Community (7th ed.). Elsevier.
- CHESTNUTT IG (2016). Dental Public Health at a glance. Wiley Blackwell.